

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földmives Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4 félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 28. szám.

Julius hó 14.

HITLER, CIANO, RIBBENTROP, TELEKI ÉS CSÁKY MEGBESZÉLÉSE MÜNCHENBEN

A megbeszélések a hagyományos barátság szellemében folytak le

Amikor ezeket a sorokat leírjuk, még nem ismeretesek a konkrét eredmények, még nem tudjuk, mikor és hogyan kezdődik meg a páris-környéki békediktátumok legszégységesebbikének, a trianoninak felszámolása, annyit azonban tudunk, hogy most valóban a magyar nép kezében van saját sorsa. A Trianon óta eltelt husz esztendő megérlelte vitéz nagybányai Horthy Miklós és munkatársai vetését, amelyet „szegedi gondolat” néven emlegetünk és amely — a nagy magyarok és magyar eszmék hagyományos sorsa ez! — zseniális államférfiaknak népek viszonyaihoz és célkitűzéseikhez alakított formában Itáliában mint fascizmus, Németországban pedig mint nemzeti szocializmus diadalmas világnézetté fejlődött. De, hogy a megért vetést hogyan sikerül learatni, — az a magyar nép fegyelmeztségén múlik...

A „szegedi gondolat” közeli győzelmének ünnepei ezek a napok, amikor a magyar miniszterelnök és a külügyminiszter, Németországból hazaérkezve, a két hatalmas baráti állammal megizmosodott barátság jegyében tovább folytatják a megfeszített munkát, amely azonban csak akkor lehet eredményes, csak akkor hozhatja meg Trianon végleges és teljes bukását, ha a magyarság méltó lesz a továbbiakban is a pártfogó baráti nagyhatalmak vezéréhez és népéhez és éppen úgy bizik vezéreiben és a magyar jövőben; ugyanolyan fegyelmezetten engedelmeskedik a kiadott utasításoknak és ugyanolyan fáradhatatlan buzgósággal, szinte vakhittel dolgozik a nagy cél érdekében, bárhová állította is sorsa és felettesei bizalma, mint ahogyan bizik, engedelmeskedik és dolgozik az olasz és a német nép.

A hála és köszönet, a lelkes öröm és megújuló hit, amellyel a Gondviselés és annak kiküldöttei, Főméltóságú Kormányzó Urunk és közvetlen munkatársai, valamint a baráti nagyhatalmak vezérei, a Duce és Hitler felé fordulunk, komoly kötelezettséget is ró minden igaz magyarra: fegyelmezetten, a vezetőkbe és önmagába vetett bizalommal végezze el, legjobb tudása szerint mindenki azt a munkát, amelyet tőle a haza elvár. Gondolja meg mindenki, hogy Németország és Olaszország a páris-környéki békeszerződések elleni, hatalmas tulerővel szemben megvívott háboruját, lebirhatatlan erejű, új fegyverrel vívta meg és ez a csodás fegyver, amelyet a legügyesebb fegyverkovácsok, mérnökök, vegyészek sem tudnak lemásolni: a nép egysége, hite, bizakodása, munkakészsége és fegyelmeztsége. Ha a világ egyik legelső katonanemzete, a magyar, is magára ölti ezt a fegyvert, mindenben méltó társa lesz a harcban is, a győzelemben is a nemes és kipróbált bajtársaknak: a Duce és a Vezér nemzetének... b. k.

Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter július 9-én délután különvonattal Münchenbe utazott. Münchenben Ribbentrop német külügyminiszter fogadta a pályaudvaron a magyar államférfiakat, akiket szerdán, július 10-én Hitler vezér és kancellár fogadott. A tanácskozáson Ciano gróf olasz és Ribbentrop német külügyminiszter is résztvett és a megbeszélés, amely a legbarátságosabb szellemben folyt le, két és félórát vett igénybe. A délután folyamán a magyar államférfiak Ribbentrop külügyminiszter társaságában Salz-

burgba utaztak, ahonnan különvonattal visszatértek Budapestre.

Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter július 11-én reggel érkeztek Budapestre, ahol nagy ünnepiességgel és lelkesedéssel fogadták őket. A miniszterelnök az üdvözlésre adott rövid válaszában hangoztatta, hogy

a magyar közvélemény meg lehet nyugodva, mert a tengelyhatalmak olyan rendezést kívánnak, amely a tartós béke alapja lesz. A tengelyhatalmak megbecsülik azt a barátot, aki

őszintén és állandóan, habozás nélkül, jóban-rosszban kitart mellettük.

Leszegezte még azt is,

hogy a magyar népnek köte-

lessége ezekben a napokban, hogy bizzzék, dolgozzék és engedelmeskedjék.

A miniszterelnököt, a külügyminisztert, Hitler vezért és a Duce-t lelkesen ünnepelte a főváros lakossága.

Sorozatos német és olasz győzelmek az angol flottával szemben

Franciaország összeomlása, a német-francia és az olasz fegyverszüneti szerződések megkötése nyugaton, Oroszország besszarabiai és bukovinai előtörése keleten új helyzetet teremtett, amelyek kapcsán a tengelyhatalmak, Németország, Itália és a velük szoros kapcsolatban álló Magyarország is új lehetőségek és új feladatok elé kerültek.

Teleki miniszterelnök és Csáky külügyminiszter július hó 9-én Münchenbe utaztak, ahol másnap két és félórás megbeszélést folytattak Hitler vezér és kancellárral Ciano olasz külügyminiszter részvételével.

A kiadott hivatalos közlemény szerint: „A megbeszélés a három állam között fennálló hagyományos baráti kapcsolatokat szellemében folyt le”. E nyilatkozatból nyilvánvaló, hogy mind a német, mind az olasz vezetők különbséget tudnak tenni a kipróbált barát és az alkalmi jelentkezők között, akiknek vitorláit eddig más szelek feszítették.

A különböző helyeken lezajlott légi és tengeri csatákból egyre inkább kezdenek kibontakozni az Angliával való leszámolás körvonalai. A büszkén vallott hiedelem, hogy az angol flotta ura az öt világrész összes tengereinek, napról-napra több csorbát szenved. A Földközi-tengeren kénytelen visszavonulni az olasz hajóraj és a légi támadások elől. Dover előtt pedig a német stukák (bombavetők) egy egész karavánt ugrasztanak szét és egy cirkálót s négy kereskedelmi hajót süllyesztettek el. Az egész világ fokozott érdeklődéssel figyeli az események fejlődését. Anglia elszánt, mert tudja, mit veszíthet, Németország és Itália nyugodt és fölényes, mert biztos a végső győzelmében. Az idő már nem Angliának dolgozik. A

nagy leszámolás el fog következni, de időpontját nem Londonban fogják meghatározni.

Az elmúlt hét főbb eseményei a következők:

Julius 4. Az északafrikai partok előtt, az oráni kikötőben horgonyzó francia flottát tűz alá vette az angol hajóhad. Három francia csatahajó elpusztult, a többi áttörte az angol gyűrűt. Francia kormánykörökben nagy a felháborodás. Churchill angol miniszterelnök beszámolt az alsóházban a tengeri csatáról. Anglia elszántságát hangoztatta a háboru folytatására. Kijelentette, hogy „számolnunk kell azzal, hogy az ellenség esetleg behatol országunkba”. Romániában a vasgárdisták bevonásával antiszemita kormány alakult.

Julius 5. Franciaország megszakította a diplomáciai kapcsolatot Angliával. Az olasz haderő két fontos várost foglalt el az angoloktól Szudánban. Afrikában egyre nagyobb arányokat ölt a harc. A németek újabb százötvenezer tonnányi ellenséges hajót pusztítottak el.

Julius 6. A diadalmas hadjáratairól hazatérő Hitler vezért és kancellárt ujjongó lelkesedéssel fogadta a német főváros.

Ciano olasz külügyminiszter Berlinben nagyjelentőségű tanácskozásokat folytat.

Olasz lapok jelentik, hogy Gibraltárt elhagyta az angol flotta és elindult Anglia felé. A Földközi-tengeren újabb angol-francia ütközet folyik le.

Julius 7-8. Olasz lapok szerint az Északi-tengertől a Vörös-tengerig fog megindulni a harc Anglia ellen.

Hitler, Ciano és Ribbentrop a francia fegyverszünet és az Anglia elleni háboru folytatásának kérdését vitatták meg. A világsajtó szerint „Európa újrendezésébe beletarto-

„*sők Délkelet-Európa rendezése is*“. Romániában újabb kormányválság van. Az egyik tekintélyes olasz lap jelenti Budapestről, hogy

„Magyarország addig nem csökkenteni katonai felkészültségét, amíg követeléseit teljesítésére biztosítékot nem kap“.

Julius 9. Teleki miniszterelnök és Csáky külügyminiszter Németországba utaztak, hogy a birodalmi kormánytól látogatást tegyenek.

A francia képviselőház elfogadta az alkotmánymódosítást. Az alexandriai francia flotta lefegyverezte önmagát. Vezető olasz lapok hangoztat-

ják, hogy „Németország és Olaszország igazságot fognak szolgáltatni a baráti államoknak is“.

Julius 10. Hitler két és félórát tanácskozott Telekivel és Csákyval.

Az európai közvélemény rendkívüli jelentőséget tulajdonít a tárgyalásoknak. Az olasz flotta nagy győzelmet aratott a Földközi-tengeren. Hatórás csata után meghátrált az angol hajóhad. Anglia fölött százötven repülőgéppel vívott légi csatát. A németek a doveri tengerszorosban egy cirkálót és négy kereskedelmi hajót süllyesztettek el. Japán, Amerika és Anglia között erősen bonyolódik a távolkeleti helyzet.

POLITIKA

A KÉPVISELŐHÁZ EGY ÉV ALATT HUSZ GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS TÖRVÉNYT HOZOTT

Több, mint egy esztendő, csaknem megszakítás nélküli munka után, a július 12-iki formális ülés után, a képviselőház megkezdte nyári szabadságát. Talán nem lesz érdekesség nélkül való, ha ebből az alkalomból néhány sorban összefoglaljuk a múlt év júniusában megkezdett törvényhozási munka eddigi eredményeit.

Az egy esztendő alatt eddig 126 ülést tartott a képviselőház. Összesen negyvennyolc törvényjavaslatot tárgyalta le ezen idő alatt. Ezek közül felemlítjük, mint legfontosabbakat: az állami költségvetés rendszerének megváltoztatásáról szóló javaslatot; az árurészletű szabályozásáról, a fizetési eszközökkel elkövetett visszaélések (valutacsempészés, stb.) erőteljesebb megtorlásáról szóló törvényt.

A mezőgazdasági lakosság szempontjából különös jelentősége van:

a gazdasági munkavállalók övégeinek járadékban részesítéséről;

a földbirtokpolitikai reformról;

a legkisebb mezőgazdasági munkabérek megállapításáról;

a törvényhatósági állattenyésztési alapok létesítéséről;

a szarvasmárhák törzskönyvezéséről;

végül az országos nép- és családvédelmi alap létesítéséről szóló törvényjavaslatnak.

A fentebb felsorolt törvényjavaslatokon kívül több, a termelés más ágazatait érintő szociális és gazdasági törvényjavaslatot is letárgyalta a képviselőház, úgyhogy leszögezhetjük, hogy a mostani törvényhozás eddigi munkássága valóban azoknak a nemzeti és népi szempontoknak a megvalósítására irányult, amelyek a megújuló Európában méltó elhelyezkedést váró, megnagyobbodó Magyarországnak alappillérei lesznek.

A képviselőház legutóbbi üléséről az alábbiakban számolunk be:

A képviselőház július 4-iki ülésén

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélküli. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-uca 84. flsz. 2/a

Árak: Demijonai ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4*80 7*10 9*10 10*80 16* 21*20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

„AZ ARATÁS HONVÉDELMI MUNKA“

Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter rádióelőadása

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter július 7-én délután előadást tartott a rádióban „Az aratás honvédelmi munka“ címmel.

— Megilletődéssel emelek szót — kezdte előadását — a rádió közönsége és egyúttal az egész magyar közvélemény előtt, hogy az aratásról beszéljek akkor, amidőn a magyar föld népének nagyrésze fegyvergyakorlatra vonult be. A több mint két évtizedes nemzetépítő munka vetése megérett.

Megérett a sok magyar küzdelem, a magyar remény, a magyar munka, a magyar odaadás gyümölcse. Ugyanakkor, éppen ezekben a sorsdöntő napokban érik a magyar róna kalásza is és várja az erős férfikezet.

A továbbiakban a miniszter hangsúlyozta, hogy a mai rendkívüli viszonyok között az egész ország közös erőfeszítésére van szükség, hogy a magyar föld termését betakaríthassuk. Ennek az irányítása és szervezése a kormány, valamint a hatóságok feladata. Ez az irányítás és szervezés azonban csak akkor lehet eredményes, ha az érdekeltek, de az egész magyar társadalom is ennek megfelelően és egységes szellemben jár el. Ahhoz, hogy ezt megtehesse, ismernie kell a kormány intézkedéseit. E célból tájékoztatja a magyar közvéleményt a kormánynak az aratási,

hordási és cséplési munkák elvégzésére létesített intézkedéseiről.

Az intézkedések három csoportra oszthatók:

1. a bevonult munkaerők pótlására irányuló intézkedések;
2. az aratáshoz, hordáshoz és csépléshez szükséges eszközök, gépek és fogatok alkalmazásáról szóló intézkedések és
3. a bevonult aratók érdekét szolgáló intézkedések.

A miniszter ezután részletesen ismertette a kormány intézkedéseit, hangsúlyozva, hogy ezeknek az intézkedéseknek a végrehajtása nagy személyes áldozatot követel. Nagy nemzeti érdek kívánja azonban azt, hogy ezt az áldozatot a kormány mindenkivel ki is kényszerítse és a kormány kötelessége, hogy a kikényszerítés érdekében a legerélyesebb rendszabályokhoz nyuljon. Meg van győződve arról, hogy ilyen rendszabályokra nem fog sor kerülni és bármennyire érzékenyen érintheti is az egyéni érdeket a parancsok teljesítése, a kívánt áldozatot minden magyar ember önként ajánlja fel. Egy ember munkaereje kicsiny erőforrás, de ha összefogjuk a sok erőforrást, nem lehet kétséges, hogy minden nehézségen és akadályon keresztül biztosítjuk az eredményt: learatjuk a termést és learatjuk a magyar igazság győzelmét is.

Elrendelték a honvédelmi munkát az aratás, hordás és cséplés elvégzésére

A mai rendkívüli viszonyok között az egész ország közös erőfeszítésére van szükség ahhoz, hogy a magyar föld termését betakaríthassuk. A kormány megtette azokat az intézkedéseket, amelyek az aratás, hordás és cséplés elvégzése céljából szükségesek.

A hivatalos lap július 5-iki száma közli, hogy e munkálatokra

elrendelték a honvédelmi munkát is, ami azt jelenti, hogy a hatóság ezen a címen minden alkalmas személyt munkára kötelezhet.

A hatóság rendelkezésének engedelmeskedni hazafias kötelesség. A kormány reméli, hogy ezt minden magyar ember megérti és átérzi s a közös nemzeti munkából, még áldozatok árán is, kiveszi a részét.

Szükség esetén azonban a kormány élni fog azokkal a kényszereszközökkel, amelyek alkalmazását a termés-betakarítás-hoz fűződő óriási érdekek kötelességévé teszik.

Ha akár a szerződött aratómunkások akár a kirendelt honvédelmi munkakötelezettek vonakodnának a

szerződés feltételeit teljes mértékben megtartani, illetőleg a munkát becsületesen elvégezni, a hatóság a törvény rendelkezéseinek megfelelően karhatalmat — a szükséghez képest katonai karhatalmat — vesz igénybe. Emellett a honvédelmi munkakötelezettség megszegéséért súlyosabb esetekben börtön- és fegyházbüntetés jár.

A miniszter második rendelete arról intézkedik, hogy az utóbbi időben

a hátszói alakulatokhoz bevont legénység 80 százalékát aratási szabadságra küldjék.

A rendeletet az összes alakulatok megkapták és a szabadságolások megkezdődtek.

Mindkét rendelet július 8-án lépett életbe.

Milyen területekből áll Románia?

Még Nagyrománia boldog burjánzása idején történt, hogy Mária román királyné meglátogatott egy falusi iskolát és azt kérdezte az egyik iskolásfiutól:

— Milyen területekből áll Románia?

A fiu így válaszolt:

— Ellenséges területekből.

Nem tudjuk a jelenet folytatását.

Annyit azonban sejtünk, hogy sem a gyermeket nem jutalmazták meg, sem tanítóját nem tüntették ki. Nagyromániában bajos volt valót mondani, ha a jog és igazság ellenére összeharcsolt területekről volt szó. A hatalmas szovjet már bizonyította, hogy Románia egyes részeinek ki a jogos tulajdonosa. Bulgária és Magyarország pedig egy pillanattig sem ismerték el a területükre tolatkodott bitorlók jogát, amelyet Európa új átalakulása meg is fog szüntetni, hogy Románia a maga ősi területére zsugorodjék vissza a jog és igazság jegyében. S azért is, hogy saját kis honpolgárai ne adhassanak ilyen meglepő feleleteket a királynéjuknak...

Magyar mezőgazdasági munkások Németországban

A rendkívüli viszonyok miatt az idén csak néhány száz mezőgazdasági munkás, tulnyomórésben nő, mehett ki Németországba. A kormány a munkások kiutazásának engedélyezésével az árviz által leginkább sújtott vidékek lakosságán kívánt segíteni. Ilyen módon Békésmegyéből és Mezőkövesdről összesen mintegy ezer munkás utazott ki.

A mezőgazdasági munkások kiutazását az idén is az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda intézte a német munkaügyi hivatal kiküldöttjeivel együtt, a rendkívüli viszonyokra való tekintettel azonban előreláthatóan több munkás kiutazását nem engedélyezhetik.

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások és cselédek keresnek munkaalkalmat:

1. Lapkó Illés munkásgazda, Kerecke (Bereg vm.), 400 társával bárhova elszerződne időnyomunkára.

2. Zsilák Mihály, Békéscsaba, Jósikau. 11., munkafelügyelő, cséplőtellenőri, erdőőri, vadőri, gazda, gyümölcs, szőlő kertészi, vinelléri állást keres. 41 éves, családjával vagy anélkül, jó bizonyítványokkal, elhelyezkedne.

3. Berekböszörményi községben (Bihar vármegye) még 10 pár aratómunkás van aratási szerződés nélkül. Lehetőleg Bihar vármegye területén helyezkednének el. Érdeklődők forduljanak a Községi Előjárósághoz, Berekböszörményben.

Háztartások nem kaphatnak lugkövet A veszedelmes mérreg nélkül is lehet szappant főzni

A lugkö, — amelyet a háziasszonyok nélkülözhetetlennek tartottak — évről-évre súlyos áldozatokat szedett. Ez a körülmény készítette a hatóságokat arra, hogy a veszedelmes marómerget végképp kivonják a forgalomból. A rendelkezés ma már semmiféle hátrányt, vagy nehézséget nem okoz, mert a végrehajtott alapos kísérletek során megállapították, hogy *lugkö nélkül is lehet jó, sőt az eddiginél is jobb szappant főzni.*

A hivatalos lap július 7-iki számában jelent meg a kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek az érdekelt miniszterekkel együtt kiadott rendelete, amely

a lugkövet a szabad forgalomból kizárt mérreggé nyilvánítja és felhasználását kizárólag ipari, vagy más üzemi, ki-

sérleti és tudományos célokra korlátozza.

A rendelet értelmében *lugkövet háztartásokban sem tisztítási, sem szappanfőzési, sem más célokra használni nem szabad. A rendelet 1940 október elsején lép hatályba.*

Ami különösen a házi szappanfőzést illeti, igen alapos kísérletek alapján megállapítást nyert, hogy *szóda és égetett mész keverékével lugkö nélkül is jóminőségű szappant lehet főzni.*

A követendő eljárásról a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet (Budapest, IX., Gyáli-ut 4.) „Szappanfőzés lugkö nélkül” címen igen használható, rövid, népszerű ismertetést adott ki arról, hogy hogyan lehet lugkö nélkül jóminőségű szappant főzni. Az ismertetést az intézet kérésre hatóságoknak és magánfeleknek a kért példányszámban ingyen rendelkezésükre bocsátja.

Tehén és üszőkiosztási akció

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter az állattenyésztési alapokról szóló törvényjavaslat tárgyalása során a képviselőházban is bejelentette, hogy az állattenyésztés terén elmaradt vidékek, így elsősorban az Alföld és visszacsatolt területek népies szarvasmarhatenyésztésének minőségi fejlesztését rendkívüli intézkedésekkel és messzeemenő állami támogatással kívánja biztosítani.

Ezt a célkitűzést szolgálja a földművelésügyi minisztériumnak most megindított nagyarányú kedvezményes tehén- és üszőkiosztási akciója, amelynek keretében

közel 2500 darab válogatott minőségű tenyészállatot kapnak állami támogatás mellett az alföldi és a visszacsatolt te-

rületek arra érdemes, törekvő kisgazdái.

A földművelésügyi minisztérium ezt a nagyjelentőségű állattenyésztési akciót 30 százalékos árkedvezményrel támogatja és viseli a szállítást, valamint az első évi biztosítás költségeit is. Bár az akció lebonyolítása csak most vette kezdetét, az iránt az érdekelt kisgazdatársadalom részéről már is olyan nagyarányú érdeklődés nyilvánult meg, hogy az igénylések az előirányzott keretet lényegesen meghaladják. A kiosztás céljaira szükséges teheneket és üszöket túlnyomó nagy részben a Dunántul legértékesebb tenyészkerületeinek kisgazdáitól vásárolják, tehát az akció egyidejűleg a Dunántul tenyészállatfeleslegének elhelyezését is kedvezően befolyásolja.

Általában közepes termés várható

Julius 6-án megjelent a földművelésügyi minisztérium első számszerű termésbecslése. Az utóbbi két hétben az időjárás esős volt, a csapadék jóval meghaladta az átlagot. Igen sok volt a zivatar, jégeső is előfordult. Az időjárás a buzára és az árpára nem volt kedvező, a vetés sok helyen megdőlt, rozsdá is fellépett. Más szántóföldi növényekre az időjárás általában kedvező volt.

A repce aratását több helyen befejezték, helyenként a eséplést is megkezdtek. Becslés szerint 2.94 mázsás átlaggal számítva, 5941 kat. holdon 17.500 métermázsa repcetermésre számíthatunk. Tavaly 18.427 holdon 109.579 mázsza termett.

A korai buzavetések általában szép magasak, sűrűek, nagy, tömört kalászosokkal, a késői vetések is javultak. Az aratás általában a jövő héten már megkezdődik.

Közepes termésre számíthatunk. Buzából, becslés szerint, 7.40 átlaggal számítva, 3.033.062 holdon 22 millió 438.147 métermázsa termés várható. Tavaly 3.252.770 holdon 30.781.736 mázsza búzát arattunk.

A rozs aratását a déli megyékben már megkezdtek, a kalászosok szépek, de sok helyen ablakosak. Közepesen aluli termés várható. Rozsból 6.55 átlaggal számítva 1.141.881 holdon 7.481.015 méter-

mázsa termés várható. Tavaly 1.208.085 holdon 8.637.385 mázsza termett.

Az őszi árpa érésben van, aratását megkezdtek. Gyenge termés várható. Őszi árpából 6.04 átlaggal 116.773 holdon 705.645 métermázsis termésre számíthatunk. Tavaly 152.535 holdon 1 millió 444.915 mázsza árpát arattunk.

A korai vetésű tavaszi árpa jól fejlődik, kalásza szép hosszú és telt. A késői vetések alacsonyok. Jó közepes termés várható. Tavaszi árpából 8.02 átlaggal 797.856 holdon 6.390.890 métermázsa termésre számíthatunk. Tavaly 776.216 holdon 6.450.613 mázsza termett.

A zab fejlődésére az időjárás kedvező volt, a vetések sűrűek, elég magasak. Jó közepes termésre számíthatunk. Zabból 7.16-os átlaggal 557.867 holdon 3.992.498 métermázsa termés várható. A tavalyi termés 445.014 holdon, 3 millió 659.137 mázsza volt.

A tengeri fejlődésére az utóbbi napokban beállott meleg időjárás kedvező volt. A korai vetések helyenként már cimerüket hányják. A minősítő becslés szerint közepes termésre számíthatunk.

A késői burgonya buján fejlődik, nagyjából teljes virágzásban van. Gumóképződése jó. A minősítő becslés szerint burgonyából általában jó közepes termésre számíthatunk.

A cukorrépa jól fejlődik, levélzete üde, a talajt betakarja. A kender-vetések jól fejlődnek. A lóhere hozama a leg-

több vidéken gyenge, a lucernáé jó és közepes. A zaboshükköny jó termést ad, a csalamádé és más takarmánynövények általában szépen fejlődnek. A réteken a sarju erőteljesen fejlődik, a legelők fűnövése jó.

A kerti vetemények fejlődése által-

ban jó. A kajszi-barack érne kezd, általában gyenge termést ígér. A cseresznye és meggy termése jó és közepes. A csapadékos időjárás a szőlők virágzására kedvezőtlen volt. Az utóbbi napok száraz időjárása csökkentette a peronosz-póra terjedését.

Féláron szállítja a posta a gyümölcs-csomagokat

A földművelésügyi minisztérium felhívja a gyümölcs-termesztők figyelmét, hogy a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, felismerve a gyümölcs-termesztés nagy gazdasági jelentőségét, a szállítás és értékesítés megkönnyítésére éveken ezelőtt „Filléres csomag” néven közismertté vált kedvezményes díju csomagtipust vezetett be.

A filléres csomagok szállítása fele annyiba kerül, mint a rendes csomagoké.

A csomagok házközbesítéséért is csak a rendes házközbesítési díj fele jár. Természetesen az utánvételi, expressz és egyéb díjakat éppen úgy teljes egészében meg kell fizetni a filléres csomagoknál

is, mint a rendes postacsomagoknál. A csomagokat bármelyik postahivatalnál és postaügynökségnél fel lehet adni. Ennek az intézkedésnek különösen azért van nagy közgazdasági jelentősége, mert nemcsak nagy tömegben, hanem kis mennyiségben is olcsón szállítható a gyümölcs és így a kistermelő részére is nagyobb lehetőség nyílt a kedvezőbb értékesítésre.

Azzal, hogy az aszalt- és déligyümölcs kivételével bármely hazai gyümölcsöt olcsón lehet szállítani, nemcsak a kistermelők járnak jól, a kedvezőbb értékesítési lehetőség megnyilvánulásával, hanem a fogyasztók is, mert így közvetlenül a kistermelővel jutnak összeköttetésbe.

Kormányrendelet a zsidók átengedésre kötelezett ingatlanai megművelésének biztosítására

Kormányrendelet jelent meg az átengedésre kötelezett zsidó ingatlanok megművelésének biztosítására. A második zsidótörvény a zsidó ingatlanok igénybevétele tárgyában kiadott végrehajtási utasítását a kormány új rendelettel egészítette ki, amely a hivatalos lap július 9-iki számában jelent meg. A rendelet lehetővé teszi az ingatlanok már a következő gazdasági évben birtokba vételét, ha a földművelésügyi miniszter az átengedésre kötelező határozatot július 1-ig, szőlő és gyümölcsös tekintetében szeptember 15-ig postára adta. A rendelet továbbá szabályozza az átengedésre kötelező határozat kézbesítését. Kimondja, hogy ha a címzett meghalt, vagy külföldön tartózkodik, a földművelésügyi miniszter ügygondnokot rendelhet ki és a határozatot neki kézbesítteti. A határozat kézbesítésének szabályozására szükség volt, mert az átengedésre kötelező határozatot sok esetben a tévesen beadott címek alapján kézbesíteni nem lehetett, egyes esetekben pedig maguk a zsidók igyekeztek a kézbesítést megnehezíteni, sőt, esetleg meghiusítani.

A rendelet legfontosabb intézkedése

az átengedésre kötelezett zsidó ingatlanon a gazdálkodás folytonosságát célozza. Eszerint az átengedésre kötelezés után is köteles az ingatlanon gazdálkodó a szokásos gazdasági munkákat a rendes gazda gondosságával és a gazdálkodás eddigi módja szerint mindaddig elvégezni, amíg az ingatlant a juttatott birtokba nem veszik.

Ennek a kötelezettségnek elmulasztása, vagy nem kellő teljesítése esetén a terméseredmény csökkenésének, vagy az okozott gazdasági kárnak mértéke szerint a földművelésügyi miniszter jogosult a zsidó ingatlanoknál megállapított vételárat, vagy hasznbért megfelelően csökkenteni. Fontos gazdasági érdekét véd meg ez az intézkedés, amely egyben hatékonyan előmozdítja a mintegy félmillió kataszteri hold területű zsidó ingatlanok igénybevételeinek és kisemberek kezére juttatásának rendkívül nagy és felelősséggel járó munkáját.

A sa jogalgóci templomban ujból ég az örökmécses...

Annakidején megírta a Vasárnap, hogy hónapokkal ezelőtt Szmrecsányi Lajos egri érsek, mint egyházi főhatóság, Sajóalgóci községet, lekipásztornának tetteleg bántalmazása miatt, egyházi átokkal sújtotta és egyházi tilalom alá vetette. Az érsek rendelkezése az akkori plébános eloltotta az örökmécses, elvitte a templomból az Oltáriszentséget, a templom ajtait lezárta és a templom és a plébánia kulcsait az egyházközség vezetőségének, illetve a politikai község elöljáróságának adta át. Azóta csendes volt a falu és szomorúak az emberek.

Most, a többhónapos tilalom után, Szmrecsányi Lajos egri érsek feloldotta az egyházi tilalmat. P. Roznik Rainer mátraverebélyi ferences házfőnök vitte ma-

gával az érseki feloldó rendelet után az Oltáriszentséget a községbe.

Háromnapos ajtatossággal várta Sajóalgóci az első szentmisét, amelyet július 7-én mutatott be Abavári János, a község új plébánosa. Amikor az új plébános meggyújtotta az örökmécses és megnyitotta a templom kapuit, Sajóalgóci lakossága valóssággal megostromolta a bejáratot és pillanatok alatt zsufolásig megtelt a hosszú időn keresztül zárva volt templom.

Az első szentmise megható jelenetek között folyt le s résztvett azon Ronkay Ferenc országgyűlési képviselő is, aki a sa jogalgóciak nevében nemrégiben küldöttséget vezetett az egri érsek elé.

Az 1891-ben alakult

Magyar Mezőgazdák Szövetsége

ellátja a mezőgazdaságot mindennemű mezőgazdasági áruval és értékesíti az összes terményeit és termelvényeit.

Budapest, V., Alkotmány-u. 29. szám – Telefon: 127-388.

Zár alá vették a buza- és tengeri-készleteket

A kormány, hogy honvédségünk és polgári lakosságunk ellátása az új termésig is biztosítva legyen, június 5-én kiadott rendeletével elrendelte a meglévő buzakészletek igénybevételét. A rendelet értelmében

az, akinek öt mázsánál több buzakészlete van, köteles egész készletét a község elöljáróságánál (polgármesterénél) bejelenteni.

A bejelentés alá eső buzakészletet a rendelet zár alá helyezi. A buzakészletet az állam megbízásából a Futura a folyó év június hónapjára megállapított áron közlelemzés céljára igénybeveszi. Nem vehető igénybe a készletből az a rész, amely a birtokosnak augusztus 15-ig számított háztartása vagy gazdasága körében szükséges.

Ugyanez a rendelet tartalmazza a tengerikészlet zár alá helyezésére vonatkozó intézkedéseket. A rendelet értelmében

az, akinek birtokában tíz mázsát meghaladó morzsolt (vagy 15 mázsát meghaladó csöves)

tengeri van, köteles egész készletét a községi elöljáróságnál (polgármesterénél) bejelenteni.

A bejelentés alá eső tengerikészletet a rendelet zár alá helyezi. Ha a birtokos bármiképpen rendelkezni kíván a tengerivel, köteles ezt a Futurának felajánlani. Szükség esetében a Futura a készletet — az állam megbízásából — felajánlás nélkül is igénybe veheti. Nem vehető igénybe a készletből az a rész, amely a birtokosnak — november 30-ig számított — gazdasága részére szükséges.

A buza és tengeri zár alá vétele következtében vannak gazdák, akik az állataik takarmányozásához szükséges tengerit nem tudják megvásárolni és vannak malmok, amelyek nem tudnak buzához jutni. A vonatkozó rendelet lehetővé teszi az igazolt szükséglet feloldását. Az erre irányuló kérelmet a földművelésügyi minisztérium közlelemzési ügyosztályánál kell beterjeszteni és abban fel kell tüntetni, hogy a felszabadítani kért termény hol és kinek birtokában van.

Megjelent a „Felsődunántúli Gazdák” első száma. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara július 6-ával új hivatalos lapot indított, mely „új kötőben” napilapság alakjában igyekszik egészen közel férközni a gazdaközönséghez. Az új mezőgazdasági szaklap főmunkatársa a Kamara elnöke: szentmártoni Radó Lajos, főszerkesztő-felelős kiadója: Vuchetich György igazgató, aki az első szám vezércikkében részletes programot ad a „Felsődunántúli Gazdák” jövőjéről. A „Felsődunántúli Gazdák” első száma a legteljesebb elismerést megérdemli, s nem kétséges, hogy ez az új mezőgazdasági hetilap, mely 18 éven át „Kamarai Értesítő” néven jelent meg, most új név alatt és újságformájában hamarosan nagy elterjedtségre tesz szert.

Konyhakerti növények szántóföldi magtermelése. A „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. nyomásában a szerző kiadásában most jelent meg Frank Tivadar: „Konyhakerti növények szántóföldi magtermelése” című munkája. A szerző, aki az ország egyik legnagyobb konyhakerti növénynevelő és magtermelő telepének vezetője, a könyvet a gyakorlati szempontok szem előtt tartásával írta. A könyv gyakorlati kézikönyv jellegével bír és segítségére van úgy a kisgazdának, mint a magtermelőnek, aki a konyhakerti termelés terén szükséges gyakorlati ismereteket gyarapítani óhajtja. A könyv 300 oldal terjedelmű és 117, a szerző által készített, igen szép fényképpel és rajzzal van illusztrálva. Szakirodalmunk egyik lényeges hiánya szűnt meg a könyv megjelenésével és annak beszerzését minden haladni akaró gazdának melegen ajánljuk. A könyv ára fűzve 8 P. kötve 10 P. beszerezhető a „Patria”-nyomdánál (IX., Üllői-ut 25.).

kell irni, hogy így a gyökerekre tapadt föld, apró rög, a mag közé került, honnan nehéz volt kitisztítani. Napjainkban már majdnem mindenütt kaszával aratják. Így a munka gyorsabb, a pergés ellen pedig úgy védekeznek, hogy a harmat felszáradása előtt vagy boros időben vágják. Learatás után kis petrencékben szokták a szóját szárítani, hol — kedvező idő esetén — pár nap alatt szépen beérik. A petrencéből a reggeli órákban rakjuk kazalba vagy egyenesen a cséplőgépre. A lekaszált rendeket különben markon való szikkasztás után kékbe is lehet kötni és kepezni. Így hordása és cséplése könnyebben megy.

Cséplésnél csökkenteni kell a dobsinek számát, a vassineket ki kell cserélni falécekké, csökkenteni kell a fordulatok számát, mert különben sok lesz a törött mag. A kicséplést magot a magtárban eleinte vékonyan terítsük el és többször forgassuk. A frissen cséplést szóját betonra nem szabad elteríteni, mert megfűled, megavasodik.

Az aranka irtása

A lucernásokból és herésekből irtjuk ki mielőbb az arankát, amelyet a nép „herekossz” névvel jelöl. A foltokat éles kapával saraboljuk össze; ne csak a sárguló folt szegélyéig kapáljuk fel a növényzetet, hanem végünk hozzá köröskörül még egy méternyi sávot, mert valószínű, hogy az aranka már ide is belepoltta magát, de még nem olyan erősek a sárguló hajtásai s így nem oly sárgának tűnik fel a növényzet, mint a folt közepén. Ha a szegélyre kiterjedt aranka-hajtásokat nem kapáljuk ki és nem semmisítjük meg, akkor csak fél munkát végzünk s pár hét múlva újra tarka lesz lucernánk, illetve hereföldünk. A felsarabolt földet a növényi részekkel együtt, ponyvás kocsin távolítjuk el a tábláról. Ne hordjuk ezt a trágyatelepre, mert akkor új fertőzés állhat elő. Legjobb az egész anyagot uttöltésre felhasználni, vagy elásni egy gödörbe. A felkapált foltokon a lucerna újból kihajt s a kapálás helye pár hónap múlva nem is látszik.

Gyomirtás a legelőn

A gyomirtás legelőn legegyszerűbben úgy történik, hogy legeltetés után minden szakaszon a gyomokat azonnal lekaszáljuk, mielőtt magot érlelhetnének. (A legelőn ugyanis az állatok a gyomok legnagyobb részét érintetlenül hagyják, azok tehát magot kötve állandóan szaporodnak.) A pásztorokat pedig tüskébökődő bottal szereljük fel, de követeljük is meg tőlük, hogy azt állandóan használják. Erre egyébként a pásztorokat a mezőrendőri törvény is kötelezi.

Egyes nagyobb és mélyebben gyökeredző gyomokat továbbá apró, haszontalan cserjéket, amelyek az állat részére még vakaródzásra sem alkalmasak, kapával, illetve fejszével irtunk ki. A cserjék a legelőterületet csak kisebbitik, hasznot ugysem nyújtanak. Egy-két bokor megahagyása azonban nem árt, mert ezekhez az állatok szívesen dörgölődnek akkor, ha legyek lepik őket. Vizmosásos, lejtős helyeken a bokrok kivágását legtöbbször mellőznünk kell, mert ez a legelő elkopárosodását eredményezhetné.

A bokrok, cserjék kivágását nyáron végezzük, mert ilyenkor a bokor ritkán sarjadzik ki újra. A kivágást mélyen végezzük, hogy a visszamaradt töcsönkék az állatok lábát meg ne sértsék. Ügyeljünk arra is, hogy kivágáskor a gyepekben nagyobb kárt ne okozunk.

Ha a legelőn zsombékokat találunk, azokat is vágjuk ki kapával és használjuk fel esetleg a mélyebben fekvő helyek, gödrök, stb. kitöltésére.

ASSZONYROVAT

Takarékoskodjunk a szappannal

Mivel a szappankészítéshez használt nyersanyagok egy része külföldi eredetű, s behozataluk a mai háborús gazdasági viszonyok között, sokszor nehézségbe ütközik, minden magyar háziasszonynak érdeke és kötelessége, hogy takarékoskodjék a szappannal.

A szappannal való takarékoskodás nem azt jelenti, hogy kevesebbet mosakodjunk, vagy ne tartsuk tisztán ruházatunkat és egyéb holmijainkat, hanem, hogy fölöslegesen ne pazaroljuk és mosásnál a szappan egész mosóképeségét használjuk ki.

Legelső feltétel az, hogy a mosáshoz lehetőleg mindig lágy vizet használjunk, azaz eső- vagy folyóvizet. A vízvezeték vagy kutvizet, kevés kivétellel, keményvizek, aki ilyen vízzel mos, mindig több szappant használ, mert a szappan egy részét arra kell fordítani mosás közben, hogy a vizet lágyítsa és mosásra alkalmassá tegye. Ha nincs esővízünk vagy folyóvizünk, akkor előre lágyítsuk meg a vizet szódával vagy más, e célra kapható szerrel s a ruhát már a mosás előtti napon áztassuk be ebbe a vízbe. Ne használjuk a szappant kefének, vagyis ne dörzsöljük vele a ruhát, hanem a szappan habjával mossunk. A szappant ne áztassuk a vízben és használat után a habot leöblítve róla, tegyük olyan helyre, ahol megszáradhat, hogy új használatnál megint száraz és kemény legyen. A kisebb darabokat a ruha beáztatásához használjuk fel. Ne használjunk szappant padlómosáshoz, mert azt ilyen esetben szódával, kóporral is lehet helyettesíteni.

Ha ezeket a szabályokat betartjuk, a szappanfogyasztást egy-egy háztartásban 8—10 százalékkal lehet csökkenteni, ami országos érdeke is, mert így a fogyasztás nem fogja túllépni azt a mennyiséget, amit a mai rendkívüli viszonyok között az ipar elő tud állítani.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Piritott májleves. 25 deka májat kisebb darabokra vágva, 2 liter vízben 10 percig főzünk, s akkor megdaráljuk. Közben egy nagyobb fej hagymát apróra

vágva, két csapott evőkanál zsirban meghevesszük, a darált májat beleteesszük és keverés közben zsírjára pirítjuk. Picit borsot, majorannát teszünk bele, a májjal feleresztjük, megsózzuk és 15 deka rizset vagy köleskását beleszórvva, puhára főzzük. Két kanál tejfőltre tálaljuk.

Paradicsomos káposzta. 1.25 kg édeskáposztát meggyalulva, keveset besóvva, 5 deka zsirban nem egészen puhára párolunk. 4 dkg zsír, 6 dkg lisztből világos rántást készítünk, felengedjük először kevés vízzel, aztán egy liter áttört paradicsompürével. A paradicsommártást a káposztára öntjük, kevés cukorral és sóval fűszerezzük. Jól összefőzzük és tálláskor két evőkanál tejfőlt adunk hozzá.

Cseresznyés, vagy meggyesrétes. 35 deka rétesliszttel eldörzsölünk 3 dkg zsírt, 1 db tojás, 1 evőkanál ecet és langyos sós víz hozzáadásával réteslisztát gyurunk. A tésztát deszkán csapkodással addig dolgozzuk, míg a felületen apró hólyagokat látunk. Melegített edénnyel leborítva, a tésztát félórát pihentetjük, aztán a rétesabroszt vékonyan meglisztelve, a tésztát vízgyúva kihuzzuk. Először nyújtófával keveset nyújtva, meleg zsírral megkenjük és úgy huzzuk ki. Ha kissé megszáradt, megszórvva töltjük. A töltelék 7 cm széles rétegben tesszük a rétes egyik oldalán és laposra hajtjuk fel a rétest is. Szélét nyújtás után azonnal leszedjük, pár csepp langyosvíz hozzáadásával újból jól összegyurjuk és pihentetve, másodszor is kinyújthatjuk.

GAZDAÉLET

A burgonyaértékesítés szabályozása. A földművelésügyi minisztérium szabályozta a burgonya értékesítését az egész országra kiterjedő hatállyal és így a burgonyaellátásba a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés is bekapcsolódott, mely a különböző vármegyék székhelyén állított fel vidéki eladó bizományos szervezetét. Akinek tehát vagontételben van szüksége burgonyára, az forduljon a vármegyék székhelyein lévő Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés bizományosához.

Buzáért kukorica. A földművelésügyi minisztérium közölte, hogy a Futura r.-t., míg készletei tartanak, buza ellenében is fog, nemcsak készpénzfizetés mellett, azonos mennyiségű kukoricát kiszolgáltatni, ha az igénylő községi elöljáróság bizonyítvánnyal igazolja, hogy megfelelő számú sertést állított hibába. A hízalásra szolgáló akciókukorica ára tehát budapesti vagy szegedi hajóállomáson számított métermázsánként 19.75 pengő, vagy helyben átadott szokvány minőségű egy-egy métermázsá buza.

Uj és használt **írógépek!**
Régiek becserélése. **UJAK** 24 havi részlete is.
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

HIREK

Ó, ALFÖLD . . . !

Hol végtelen egék aranyekhoja alatt,
Pacsirtacsengős hajnalokon,
Buzsárlászkó gyémántfalát döngetik,
Napkaru magyarok . . .

Ó, Alföld . . . !

Szendergő Körös árvalányhajas
partja,

Hol ezüsthálra les nyugodt halász,
Hol aranyhomokot mos frisskezü lány,
Hol orgonaszagu, ősi kerteken
Kakuk számolta boldog éveim . . .

Ó Alföld

Megáldalak!

Megáldalak innen, az álmok azur tava
mellől.

Mert hiába öltöznek piros szegfűbe a
hegyek,

S hiába ver holdfényzenét a gyöngy-
szemű tó,

Boldog Badacsony hárs-szagu
partjain:

Orromban tanyák, csárdák, szél-
malmok

És Körös-menti parasztdalok

Levendula-illata érik . . .

SZÁMADÓ ERNŐ

A Kormányzó táviratváltása az olasz uralkodóval. A Kormányzó Ur Ófőmeltósága Balbo tábornagy elhalálozása alkalmából Viktor Emánuel olasz királyhoz és császárhoz megleghangu részvétváltatást intézett. A kormányzó részvétnyilvánításáért az olasz uralkodó a következő táviratban mondott köszönetet: „Kérem Főmeltóságodat, fogadjon hálás köszönetemet azért a részvétnyilvánításért, amelyet Balbo tábornagy fájdalmas elhalálozása alkalmából hoztam eljuttatni szíves volt.”

Az ideai Szent István-hét programja. Markos Béla, a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának igazgatója összeállította az ideai Szent István-hét előzetes prospektusát. A szomszédos államokkal való kulturális kapcsolatok kimélyítése érdekében szlovákul, szerbül, horvátul és ruszin nyelven is megjelent a Szent István-heti prospektus.

Az árvízi gyűjtés végeredménye meghaladja az ötmillió pengőt. Az árvízkarosultak javára indított országos gyűjtés eredménye július 6-án kiegészülve 4,712.149 pengő 24 fillér. Felajánlott, de még be nem fizetett készpénz 160.000 pengő. A természetbeni adományok összege 254 ezer pengő. A gyűjtés végeredménye július 6-án 5,126.149 pengő 24 fillér.

Óriási tűzvész pusztított Völcsej községben. A sopronmegyei Völcsej községben legutóbb nagy tűz pusztított. Harminckét lakóház és negyvenhat gazdasági épület leégett. Sok lábasjószág, marha, sertés és gazdasági gép pusztult el a lángokban. A kár meghaladja a százezer pengőt. Az oltási munkálatokat nagyon megnehezítette az erős szélvihar. Az oltásnál a környékbeli magyar és több németbirtokos község tisztosága is segítkezett. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta.

Háromszáz német diák Budapesten. Július 9-én 300 német középiskolai tanuló — fiú és lány — érkezett Budapestre, hogy résztvegyen a Középiskolai Tanulók Külföldi Kapcsolatai Irodája által megszervezett magyar-német diákvendéglátásban.

Nemzetgyalázás miatt hathónapi fogház. Frantics Mihály 34 éves gyanús munkás a magyar nemzetet becsmérlő kijelentéseket használt harminc ember jelenlétében. Nemzetgyalázás vétsége címén egyhónapi és husznapi fogházbüntetésre ítélte a kassai törvényszék. A Kuria ezt a büntetést hathónapi fogházra emelte fel.

Kétezer jégkárbejelentés történt júniusban. A meteorológiai feljegyzések és a biztosító intézetek kimutatása szerint, általában május hó folyamán szokott a legtöbb jégkár előfordulni. Az idén azonban május végéig még ezert sem ért el a jégkárbejelentések száma. Június azonban „behozta” május mulasztását: ennek a hónapnak a végéig ugyanis közel kétezer jégkárbejelentés történt; a legtöbb Debrecen vidékéről és Csongrád megyéből.

Hároméves a japán-kinai háború. Japán vasárnap, július 7-én ünnepelte a Kinával kitört háború első ütközetének, a Marco-Polo-hídi csatának harmadik évfordulóját. A három éve folyó háború során Japán saját területének körülbelül két és félszeresét, illetve Kína területének mintegy hatodrészt szálta meg. Kína halottakban és sebesültekben több, mint 3 millió embert, Japán 85.000 halottat veszített.

A tigris ráugrott az állatszelidítőre. Reichenbergből jelentik: A Barlay-cirkusz előadásán egy tigris ráugrott Peter-sen Paula állatszelidítőre és földrepette, majd pedig súlyosan megsebesítette. Az asszony férje a nézők legnagyobb izgalma közepette a tigrishöz ugrott és megfékezte a dühöngő állatot. A cirkuszban akkora riadalom támadt, hogy az előadást abba kellett hagyni. Az állatszelidítőt kórházba szállították.

A tengeri ára. A buza és tengeri bejelentése és igénybevétele tárgyában kiadott 410—1940. M. E. számú rendelet 6. szakaszának negyedik bekezdése felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy a budapesti terménytőzsde tengerire jegyzett köztérpályáján alapján kéthetenként megállapítsa a tengeri állami elővásárlásánál és igénybevételeinél irányadó árakat. A földművelésügyi miniszter a tengeri árat budapesti paritásban tisztántulni állomásról 27.60, egyéb állomásról 26.55, Budapesten közraktárban fekvő árú tekintetében 26.35 pengőben állapította meg.

Baltás merénylet miatt börtönre ítélték egy aggastyánt. A pestvidéki ügyészség szándékos emberölés büntetének kísérlete miatt emelt vádat Bába Kiss József 77 éves vecsési gazdaember ellen, mert vejét, Platner Mártont baltával megakarta gyilkolni. Platner súlyos állapotban szállították kórházba. A bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszéd elhangzása után a bíróság szándékos emberölés büntetének kísérletében állapította meg Bába Kiss József bűnösségét és nyolchónapi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

A villámcsapás megrongált egy hidat. Július 9-én nagy égiháború vonult el Makó és Apátfalva felett. Apátfalván a villám becsapott a téglaágyár kéményébe és kettéhasította. Néhány perccel később a Maroson átv vezető közúti vashidba csapott be a villám és a román részre eső utolsó hidpillért összetörte, úgyhogy a vízbe zuhant. A magyar-román határ a hid közepén húzódik el.

Gramofon (Eternola). 100 darab néptel lemezzel olcsón eladó. VI. Benczur-utca 7. szám, házfelügyelő. D. u. 4 óratól.

Halálos fürdés a Tiszában. Tiszaladányban az erősen megáradt Tiszában fürdött Jani Ferenc hatéves és Éva Dezső ötéves fiúcska. Közben örvénybe kerültek, amely elragadta őket. A partonállók közül Liska Ferenc 34 éves legény a vízbe vetette magát, sikerült is a gyermekeket elérnie, azonban azok magukkal rántották s mindhárman odavesztek. Liska holttestét sikerült megtalálni, a gyermekeket azonban mindezideig nem vetette partra a víz.

Japáni gyermekek ajándéka a magyar gyermekeknek. Ghika György tókói magyar követ a magyar és japáni tanulóifjúság baráti kapcsolatainak fejlesztése céljából több hanglемеzt s 35 rajtot, fényképet és ajánlólevelet juttatott el hivatalos úton a kultuszminisztériumba.

Rendkívüli lehetőségek a tengeritermesztés terén

Művelési növényeink közül a mezőgazdaságban a buza után a legnagyobb területet a tengeri foglalja el. Ha figyelembe vesszük, hogy az állati takarmányozás és szeszgyártás szempontjából egyaránt rendkívüli jelentőségű a tengeri országitás termésként, mennyire alacsony, már akkor meg kell állapítanunk, hogy a szántóföld vetésterületének egyötöd részén termesztett

e művelési növény termesztése körül iger nagy hibák vannak,

amelyek hibák kiküszöbölése érdekében mielőbb el kell követnünk minden lehetőt.

A hibák: a talajok nem kielégítő termőerőben tartása, nem megfelelő időben és módon való művelése, a fajta és a vetőmag helytelen megválasztása, a helyes sor- és növényteleltetés megállapításának elhanyagolása és legvégül s talán nem utolsó sorban a nagy hiba ott van, hogy a tengeri általában nem részesül olyan ápolásban, mint amilyenre megfelelő termés eléréséhez ennek a nagy teljesítőképességű és nélkülözhetetlen művelési növénynek szüksége van.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara körzetében 3 év óta szemléltető összehasonlító tengeritermesztési kísérletek folynak, hogy megállapítható legyen, vajjon teljesen azonos körülmények között, tehát egyforma összetételű és ugyanolyan termőerejű földön, azonos elővetemény után, egyformán megmunkált, egyidőben bevetett talajon, az idejében legalább háromszor megkapált és ezenfelül július hó végén, vagy augusztus hó legelején kapálással meggazalt tengeri parcella mennyivel ad nagyobb termést, a közvetlen mellette lévő ugyanolyan nagyságú, de az általános szokásoknak megfelelően csak kétszer kapált tengeri parcella termésével szemben?

A termés fejlesztése szempontjából csaknem felbecsülhetetlen jelentőségű e kamarai kapálási kísérleteket 1939-ben már 139 községben pontosan 235 gazdaságban állítottak be, amely kísérletek közül kerekén 200 kísérlet volt értékesíthető. A kísérleti eredmények szerint

a háromszori kapálásban és az egyszeri gazolásban részesített tengeri parcellák ugyanolyan viszonyok között átlagosan kat. holdanként 5.5—6 q csöves tengeriszárral és átlag 5—6 q tengeriszárral adtak nagyobb termést,

a csupán kétszeri kapálásban részesített tengeri parcellák átlagtermésével szemben. Ha átlagosan csak 5.5 q csövestengerire tesszük is a természetet a háromszor idejében kapált és egyszer meggazalt parcellák javára és ha csövestengeri értékét q-ként csupán 5 P átlagárban is vesszük számításba, a tengeriszár mázsáját pedig 1 P-ben állapítjuk meg, akkor is a csekély, kisgazdaságokban legtöbbször önköltségi árú kapálási többleten felül, kat. holdanként mintegy 25 P tiszta bevételi többlet mutatkozik, viszont a mai tengeri árat figyelembe véve, ennek az összegnek körülbelül a kétszerese.

A kétmillió kat. hold tengerivetésünkől mintegy 1,500.000 kat. holdra tehető az a terület, amelyen a tengerit ma is csupán kétszeri kapálásban részesítik. Nyugodtan feltehetjük tehát, hogy ha Magyarország a tengerit a jövőben ott is, ahol ezigdig csak kétszer kapálták meg, legalább háromszor kapálnák meg és ezenkívül július végén, vagy augusztus elején a kitűnő hatású gazolásban is részesítenék, akkor

körülbelül 8—9 millió mázsával több csövestengerit és mintegy 6—7 millió mázsával több tengeriszárt termesztethetnénk,

ami 5 pengős csövestengeri és 1 pengős tengeriszár ár mellett 50 millió pengő értékűnek, a folyó évi tengeri és tengeriszár ár mellett viszont 100 millió pengőt meghaladó értékűnek felel meg. Mivel ebben a hatalmas összegben a tengeri többletkapálásából stb. származó költség, amely kisgazdáknál legnagyobb részben önköltség, legfeljebb 5—6 millióra, a mai drágább termelési költségek figyelembevételével melletti is legfeljebb 10 millióra tehető, a tengeri okszerű kapálása esetén a tiszta bevételi többlet csupán a trianoni országrészben a több évi átlagár mellett is elérné a 40 millió pengőt. A mai árat alapul véve viszont jóval meghaladná a 90 millió pengőt. Minthogy pedig a trianoni rabság alól felszabadult Felvidékkel 150 ezer kat. holddal növekedett a tengeritermő területünk, kétségtelen, hogy a fenti eljárás mellett erről a területről is jelentős termés és tiszta jövedelemtöbblet számíthatnánk.

Nem szabad azonban szem elől tévesztenünk azt sem, hogy a tengeritermesztés ugyancsak kapálás útján viszonylag csekély költséggel ezenfelül is lényegesen fokozható lenne. Így a számottevő költséget nem jelentő, kitűnő hatású, sok gazda által használt egyszerű fogatos eszközök elterjesztése és a tengeri vetésűk 4—5-szöri kapálásban részesítése útján. Ugy szintén nagymértékben lenne fokozható a tengeri termésátlagunk emellett, ha összességében a tengeri földjét megfelelő talajon (pl. sziken nem), mindenki lehető mélyen megszántandó. De az őszi szántás idejében való porhanyítás, az istállótrágya helyes kezelése és megfelelő érettségi állapotban kihordása, idejében alszántása, a legalkalmasabb tengerifajtáknak és a tenyésztés területnek helyes megválasztása, a tengeriüszöggel és a molllyal szemben való okszerű védekezés feltétel végrehajtása egytől-egyig jelentős mértékben lenne képes fokozni az ország tengeritermesztésének átlagát.

Mindezeknél fogva a földművelésügyi kormányzatnak és a különböző agrárérdekképviseleti szervezeteknek nem lehet sürgetőbb és rendkívül fontos feladata, minthogy a Tiszajobbpartján immár 3 éven át végrehajtott és szelvében propagált kezdeményező összehasonlító szemléltető tengerikapálási kísérleteknek és egyéb fontos kapálási és művelési kísérleteknek általános bevezetése útján, a terméseredmények jövedelmező felfokozását a legsürgősebben előmozdítsa!

SPORTHIREK

A Budapesten megtartott Közép-európai Kupa elődöntő-mérkőzésen 2:0 arányban győzött a Ferencváros a Beogradski ellen. Ezzel a magyar bajnokságot jogot szerzett a döntőben való szereplésre. Nem tudni még, hogy a bukaresti Rapid, vagy a zágrábi Gradjanski lesz-e az ellenfele, mert a két csapat ismételtelen eldöntetlenül mérkőzött. Sorsolás alapján, későbbi időben a Rapid jut a döntőbe.

A Hungaria Football Club feloszlott. Az egyesület valamennyi játékosát szabaddá tette. Az amatőr MTK tovább működik.

A MASZ atlétikai viadalán az egyetlen kimagasló eredményt Várszegi érte el a gerelyhajításban. Teljesítménye 66.98 m volt. Tízezer méteren Szilágyi ideje 32 p 6 mp.

Vizilabdabajnoki mérkőzésen a MAC 2:1 arányban győzött az FTC ellen. A játékosok váltószáma: MAC 8 p 31.8 mp, FTC 3 p 33.4 mp.

A Lipszében megtartott magyar-német tekermérkőzésen a német csapat eredménye 6307 fa, a magyar csapaté pedig 6033 fa.

TALÁLJA KI!

PONTREJTVÉNY

É. j. n. m. g. a. h. d. e. e.

A *Találja ki!* helyes megfejtését a 31-ik számban közöljük. A levelezőlapra irt megfejtéseket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *tíz napon belül*. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőink tagjai és előfizetési díjhátralékaik nincsenek.

A 25-ik számban közölt *Találja ki!* helyes megfejtése:

MUSSOLINI

A rejtvény hibásan jelent meg.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Őszi szüretkor megmaradt pár mázsa szőlőtörköly, hogyan lehet abból boricetot előállítani? (Ny. Gy., Győr.) — **Felelet:** Szőlőtörkölyből lehet boricetot készíteni. Előbb víz hozzáadásával az alkoholt kell kivonni belőle. Azután készítenek ecetágyat a következő anyagokból: Szőlő zöld indája, aszalt meggyeszemek, friss kukoricaszemek, apróra törtelt kukoricacsutka, 3-4 préselt füge és 2-3 kanál méz. Mindezt egy 7-8 literes, szélesszájú üvegbe tesszük, ráöntünk 2-3 liter törkölybort. Tüllel bekötjük s 2 hét múlva borral teletöltjük az üveget. Hasonló módszerrel — kellő arányban vett ecetágygal — természetesen több boricet is készíthető.

Kérdés: A paprikapalántákon kártevők vannak, hogyan lehet ellenük védekezni? A tövén 2 cm hosszú fekete kukacot találtunk. (Örv. Gy. I.-né, Csánytelek.) — **Felelet:** A paprikát valószínűleg a földi hernyó pusztítja. Biztosan ható szer elene a flortartalmú csalétek. Az egyetlen ilyen forgalomban lévő Kryocid-nevű szerből (forgalomba hozza: Kryocid-iroda, Budapest, V., Gróf Zichy Jenő-utca 30.) 3 kg-ot 25 kg korpával összekeverünk s ehhez 5 kg cukorgyári szörp (melász) és 20 liter víz keverékét öntjük. A keveréket csipetnyi adagokban este ritkán (2 arasznyi távolságban) estekjük a talajra. Az előírás szerint készített mennyiség 1 kat. holdra elegendő. Az éjjel-előbuvó hernyó jóízűen eszik belőle és elpusztul. Mindenesetre jó lenne előbb néhány példányt beküldeni a m. kir. Növényegészségügyi Intézetbe (Budapest, II., Hermann Ottó-ut 15.), ahol ingyen megvizsgálják, hogy tényleg földi hernyó pusztítja-e paprikáját.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Julius 14., vasárnap. Ráckeve oák., Széveg oák. — **Julius 15., hétfő.** Hatvan oák., Heves oák., Izsák oák., Kecel oák., Komáromváros oák., Mosonmagyaróvár oák., Nagyatád oák., Paks oák., Ráckeve ok., Seregélyes oák., Somlóvásárhely oák., Szécsény oák., Szöny oák., Tüskevár oák., Vámosmikola oák. — **Julius 16., kedd.** Jánoslika oák., Szécsény ok., Szentgál oák., Tamási oák. — **Julius 17., szerda.** Abaujszántó oák., Alsónémedi oák., Hajdunás oák., Székesfehérvár oák., Véménd oák. — **Julius 18., csütörtök.** Balatonendréd oák., Gyula o. narha-, se. és juhvásár, Pátka oák. — **Julius 19., péntek.** Aszód há., Gyula o. lóvásár és gazdasági eszközök vására.

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István
üzletösszergyára

Gyár és iroda:

Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

Szentes oák. — **Julius 20., szombat.** Bőhönye oák., Győr o. lóvásár, Gyula ok., Hosszúhetény, oák., Szalkszentmárton oák., Szentes oák.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közszükséglet által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VII., 14.:

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Református, 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, viz. állás. 13.30: Ének. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: 1. Dr. vitéz Nádujfalvi József: „Gazdasági munkaadók és munkavállalók érdekközössége.” 2. Dr. Tassonyi Ernő: „A növénytermesztés időszerei kérdései.” 15.45: Dalárda. 16.30: Előadás. 17: Hírek. 17.15: Hangversenyzenekar. 18.15: Mórész Zsigmond előadása. 18.45: Hanglemezek. 19.15: Hírek. 19.25: Hegedű. 19.50: Sporteredmények. 20.10: „Piros bugyellár.” Népszínmű. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Jazz. 23.20: Cigányzene. 0.05: Hírek.

Rendszeres félköznapi műsorszámok

6.45: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, VII. 15.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Postászenekar. 16.15: Diákféltóra. 17.15: Zongora. 17.40: Előadás. 18.10: Cigányzene. 19: Légóltalmi előadás. 19.25: Ének. 19.50: Elbeszélés. 20.15: Operaházi zenekar. 22.10: Cigányzene. 23.25: Hanglemezek.

KEDD, VII. 16.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Szalonzene. 16.15: Előadás. 17.15: Hegedű. 17.50: Előadás. 18.15: Aranyhegedű-pályázat V.-ik hangversenye. 19.25: Előadás. 19.40: Ének-együttes. 20.10: Előadás. 20.40: Ének. 22.10: Hanglemezek. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, VII. 17.:

12.10: Ének. 13.30: Mellek-zenekar. 16.15: Előadás. 17.15: Előadás. 17.40: Cigányzene. 18: Egészségügyi kalendárium. 18.45: Közvetítés egy papirgyárból. 19.25: Zongora. 19.50: Utelirás. 20.20: Hangversenyzenekar. 22.40: Cigányzene. 23.20: Táncclemezek.

CSÜTÖRTÖK, VII. 18.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Cigányzene. 16.15: Ruszin műsor. 17.15: Előadás. 17.45: Cigányzene. 18.15: Elbeszélés. 18.45: Táncclemezek. 19.25: Egészségügyi előadás. 18.45: Hanglemezek. 20.20: „Pompéji végnapjai.” Hangjáték. 22.10: Katonazene. 23.25: Cigányzene.

PÉNTEK, VII. 19.:

12.10: Rendőrszenekar. 13.30: Szalonzene. 16.15: Felolvasás. 17.15: Hanglemezek. 18.10: Csevegés. 18.30: Cigányzene. 19.25: Harmonika-kettős. 19.40: Előadás Marosvásárhelyről. 20.10: Operaházi zenekar. 22.10: Cigányzene. 23.20: Hanglemezek.

SZOMBAT, VII. 20.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Mesék. 16.35: A sárgabarack megőrzése cukor nélkül. 17.10: Előadás. 17.45: Zongora. 18.15: Elbeszélések. 18.45: Hangképek a magyar-német vízilabda-mérkőzésről. 19.25: Kélligyi negyedóra. 19.40: Vidám műsor. 20.40: Előadás. 20.55: „Erzsi tekintetes asszony.” Hangjáték. 22.10: „Balatoni képeslap” cigányzene.

Budapest, II. Kedden, VII. 16., 18.45: Mezőgazdasági félóra; szombaton, VII. 20., 18.45: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: pestvidéki 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05. Sörárpa: Kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85. Takarmányárpa: Ia 65—66 kg-os 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.35 pengő.

Magpiac. Árak 100 kg-ként, minőség szerint: Köles, fehér (budapesti paritásban) 44—49, vörös (budapesti paritásban) 41—43, egyéb (budapesti paritásban) 38—39, csillagfürt, fehér, lapos (vidéki vasutállomáson) 22.75—23.25, uradalmi kék mák (vidéki vasutállomáson) 158—162 P.

Takarmány. Árak métermázsánként, pengőben: Rétsizéna Ia új 10—10.20, Iia új 7—9, lucernaszéna 12—12.20, lucerna- és rétsizéna keverék 12 pengő.

Abraktakarmány. Árak kicsinyben, mm-ként, Budapesten: árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repecpogácsa 16.50, szárított répaszelet 18.35, rozskorpa 12.60, rozskorpa 14.50, melász 10, halliszt 45 P.

Tenyészmarhák és jármosölörök. Ia belföldi jármosökör és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 86—90, Ia belföldi jármosökör és beállítani való tinó, 500—580 kg-os 86—90, Ia belföldi jármosökör és beállítani való tinó (fehér) 86—90, 1½ éves üsző 84—88, 1½ éves tinó 84—88, fiatal hasas és frissfélék tehén, valamint üsző 110—120 fill.

Sertés. Árak: Ia uradalmi 137½—139, Iia uradalmi 133—137½, Ia szedett 128—134, kivételesen 136, Iia szedett 120—127, IIIa szedett 106—117, Ia öregsértés 120—126, Iia öregsértés 96—118, angol tökesértés 129—132, Ia angol sonkasüldő 125—130, Iia angol sonkasüldő 104—120 fillér kg-ként élőszuliban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózat 190—220, füstölt 220—260, háj 204, tepertő 180—240, sertészsír helybeli 198 fillér kg-ként.

Vágómarha. Árjegyzés élőszuliban: Bika magyar, Ia 69, tarka, Ia 92—95, Iia 75—90, IIIa 63—70, ökör, magyar, Ia 100, Iia 67—95, IIIa 55—63, tarka, Ia 102—110, Iia 78—101, IIIa 50—68, tehén, magyar, Ia 92, Iia 68—72, IIIa 54—56, tehén, tarka, Ia 94—105, kivételesen 108, Iia 69—93, IIIa 50—68, bi- valy, magyar 40—44, növendék 66—102, kicsontozni való 26—48 fillér kg-ként.

Ló. Árak: Könnyebb kocsi (hintós és jukker, stb.) 550—600, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 550—1300, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 300—490, számar 30—85, alárendelt 75—300, vágó 60—280 pengő.

Baromfi és tojás. Éto baromfi: Tyúk 300—450, csirke, újdonság, rántani való 150—250, sütni való 200—350 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 180—240, csirke, hizalt 260—420, szedett 240—330, ruca, idej 200—260, lud, idej 200—260, libamáj, nagy 600—800, kicsi 400—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 11—13, főzetojás 9—10, apró 9—11 fillér darabonként.

Libamáj. Piaccra csak kis mennyiségek kerülnek. További intézkedésig a belföldi piacon átvett árúért a következő árak fizetendők: Ia (db. 450 gr-on felül) 5.70, (IIa drb 300—450gr között) 4.70, IIIa (drb 300 g alatt, pacal) 2.70 pengő kg-ként. Alacsonyabb áron libamájat nem szabad vásárolni.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 220—500, ponty 220—300, kecsge 260—400 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefelejtött tej 10—12, aludttej 80, tejszín 220—240, tejfél 130 fillér literenként. Centrífugált vaj 300—420, főzővaj 340—360, tehénturó sorány 70—80, juhturó 200—260, kevert turó 180—240, juhsajt 240—260, trappista 240—280 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Aszaltszilva 100—140, szilvaiz 68—120, gyümölcsiz 140—240, cse- resznye, fekete 48—120, piros 36—120, sárga 40—60, meggy, nagyszemű 70—120, kicsi 40—64, kajszinbarack újd. 68—140, ribizli 36—52, számdca, kertli 40—80, erdei 120—200, köszméte 30—60, málna újd. 80—140, dióhéj 330—440, mogyoróhéj 300—360, héjazott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesnemes 440—560, félédes 400—480, rózsza 300—380, mák, kék 106—220, pergetett méz 220—240, köménymag 360—500, háziszappan, szín 100—120, közönséges 90—96 fillér kg-ként.

Juhgomolya. Az OMTK a kedden érett és szikkadt, teljes juhtejből készült juhgomolya kg-jaért helyt Bpest—Kelenföld pályaudvar, vagy helyt Budapest—Józsefváros pályaudvar július 1-től 1.60 pengőt fizet a termelőnek.

Toll. Tollkivételünk az ideynek megfelelő. A belföldi irányúak a következők: Ia pehely 11.40—11.50, Iia pehely 8.50—8.60, Iaa Rupf 7—7.20, Iia Rupf 5—5.20, Iia Rupf 3.80—4, IIIa Rupf 2.50—2.60, tisztított toll 3.85—4, Ia fosztott toll 5.20—5.30, Iia fosztott toll 2.90—3, fehér kacsa 3.85—3.90, szürke kacsa 2.10—2.20 pengő, tarja csirke 27—35 fillért kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 4—16 csom., petrezselyem 4—16 csom., zeller 2—8 db-ja, kalarabé 2—6 db-ja, karfiol 40—80, vörshagyma, makói 24—36, cékla 18—32 csom. fejleskápczta 16—24, savanyított káposzta 44—60, kelkáposzta 16—28, fejessaláta 4—16 db-ja torma 60—180, burgonya: Güllbaba 21—22, nyári rózsza 21—22, Ella 20, tömött csiperkegomba 140—280, szegfülgomba 160—220, étl vargánya 160—240, uborka, savanyítani való 56—80, nagy, salátának való 50—70, zöldpaprika, apró, hegyes 4—12 db-ja, nagy, tölteni való 10—30 db-ja, tök, főző 6—12, zöldbab 20—36, vajbab 20—36, zöldborsó, hüvelyes 20—40, sóska 30—40, paraj, tisztított 50—72 fillér kg-ként. Hónaposrettek csomónként 6—14 fillér.

Az ujbungonya átvételi ára. A belföldi burgonyakereskedelmi egyesülés L osztályu nyári rózsza- és Güllbaba burgonyáért mázsánként 15, Elláért és sárgáért 12.50 pengőt, a II. osztályu burgonyáért pedig ezeknek az áraknak felét fizeti.

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többbe kerül száz darab: Angol font 12.95—13.15; dollár 3.44—3.50; kanadai dollár 301—308 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csehszlovákia 11.45—11.80; román leu 3.20—3.40; olasz lira 17.40—17.50; svájci frank 77.65—78.65 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Szesz. A szesz egyedáruságnál az összes szeszfelvásárlás forgalma a rendes keretek között mozgott. Az árak változatlanok.

Gyümölcspálínka. A gyümölcspálínka-forgalom e héten esendesebb volt. Üzletet változatlanul a múlt heti tartott árakon kötötték. A törkölypálínka 4.80—4.90, a sörpálínka 4.80—4.90, a szilvórium 5.20—5.30, a barackpálínka 7.50—8, a magasfoku borpárat 6.60—6.80, az alacsonyfoku 6.40—6.50, az avindási odokra való 3.75—3.80 pengőig terjedő áron kelt el 10.000 literfokunként. III. táblázat szerint, + 4% forgalmi adóval.

Borpiac. A borpiac változatlanul szilárd. Az elmúlt héten az állandó eszések következtében a peronoszpóraveszély az igen gyenge terméskilátásokat még kedvezőtlenebbé tette. A bekövetkezett közismert események következtében ugyan a forgalom megszűnik, az eladók, különösen a múlt héten, minden piaccra hozott tételre könnyen találtak vevőt. Az időjárás néhány nap óta kedvezőre fordult s ha az eszéseket állandó száraz idő fogja felváltani, akkor remélhetően nem kell a peronoszpóra nagyobbmérvű pusztítására számítani. Az exporttevékenység szűkebb keretekre szorult, de a belföldi kereslet következtében, az árak ezen a héten is szilárdan tartották magukat.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA

ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL.